Štev. 207 V Trstu, v četrtek 1. avgusta 1918 Letnik XLIII.

EDINOST

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti". — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 40·—, pol leta K 20·—, tri mesece K 10·—, za nedeljsko izdajo za celo leto K 8·—, pol leta K 4·—. Posamezna številka v Trstu in okolici: 10 vinarjev.

Posamezne številke zastarele 20 vin. Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov *mm* po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2·—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 50 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. —. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici sv. Frančiška As. št. 20. Poštnohranilični račun št. 841.652. Posamezna številka izven Trsta in okolice: 12 vinarjev.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 31. (Kor.) Uradno se razglaša: 31. julija 1918.

V okolišu Sasso Rosso smo z uspešnim podjetjem naskočnih čet zajeli 25 sovražnikov. Na vsej beneški fronti zelo živahno letalsko delovanje.

Albanija: Odjenjavajoč našemu trajnemu pritisku, je sovražnik davi na več mestih izpraznil svoje najsprednejše črte.

Načelnik generalnega štaba:

NEMŠKO.

BERLIN, 31. (Kor.) Veliki glavni stan, 31. julija 1918.

Zapadno bojišče. — Armada kraljeviča Ruprehta: Na Flandrskem zelo živahno poizvedovalno delovanje. Pri ponovljenem sovražnem sunku proti Morrisu je ta kraj ostal v sovražnih rokah. Severno Alberta in južno Somme zjutraj zgodaj močan topovski boj. Dan je potekel mirno. — Armada nemškega cesarjeviča: Na glavnem bojišču 29. t. m. med Hartennesom in zapadno Fere en Tardenois je sovražnik zaradi svojega poraza 29. t. m. ostal miren. Pred Saponayem smo zavrnili srdit sovražni delni napad. Med Fere en Tardenois in mennièreškim gozdom so Francozi in Amerikanci proti poldnevu zopet naskočili v globokih postopih; njihovi napadi so krvavo izpodleteli. Tudi v gozdu samem je razpadel šestkrat ponovljeni sovražni naskok. Naša pehota je na več krajih udarila za poraženim sovražnikom in se je ustanovila v predozemlju njegovih črt. Vzhodno Fere en Tardenois je nasprotnik zvečer in tekom noči brez uspeha obnavljal svoje izgubonosne napade. Ravno tako so se izjalovili sovražni delni napadi pri Romignyju. V bojih tekom zadnjih dni smo zajeli nad 4000 mož, s čimer se je število ujetnikov od 17. t. m. sem povišalo na nad 24.000. Včeraj smo v zračnem boju sestrelili 19 sovražnih letal. Poročnik Loewenhardt si je priboril 47. in 48., poročnik Bolle 27. zračno zmago.

BERLIN, 31. zvečer (Wolff.) Na bojni fronti je vladal podnevi mir.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 29. (Kor.) Jugozapadno izvira Skumbija so naši pehotni oddelki prodrli v sovražne postojanke in so zasegli različno vojno opremo. Vzhodno Vardarja so se angleški izvidni oddelki poizkušali privega in pri Doldzeli, a smo jih pregnali s bližati našim postojankam južno Stojakostrelj anjem.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko uradno poročilo.

30. julija. — Na vsej fronti zmerno delovanje sovražne artiljerije, proti kateri se je borila naša. V Judikarijah in Vallarsi so naše predstraže zavrnile sovražne oddelke. Ob Piavi so izvidne patrulje zasegle orožje in opremo. Obojestransko letalsko delovanje je bilo povečano. Z dobrim učinkom smo bombardirali letališča in vojaške cilje za sovražnimi črtami. V zračnih bojih smo 12 sovražnih letal spravili na tla, 13., zadeto po artiljeriji, je padlo v okolišu Asona. — V Albaniji so naše namaknjene čete ob Semeniju vzhodno Osuma in Devolija dokončale uredbo svojih odpornih črt. Njihov pritisk na sovražne čete je popustil in bojno delovanje se je zato znatno skrčilo.

DOGODKI NA MORJU.

BERLIN, 31. (Wolff) V Sredozemskem morju so naši podvodniki potopili pet parnikov s skupaj 19.000 tonami.

Z zapadne fronte.

AMSTERDAM, 30. (Kor.) Po poročilu Reuterjevega urada se je položaj na fronti malo izpremenil. Na vsej fronti, posebno pa v marnskem odseku so Nemci izvrševali srdite protinapade. Po nadaljnem poročilu Reuterjevega urada so Nemci v marnskem odseku vrgli v boj 71 divizij, med njimi tudi divizije iz armade kraljeviča Ruprehta.

BERLIN, 31. (Wolff) Ponovno metanje bomb na Donai je zadalo francoskemu prebivalstvu težke izgube.

BERLIN, 31. (Wolff) Na vzhodnem robu Meznieresa po enourni artiljerijski pripravi 29. t. m. ob 1 zjutraj pričeti sovražni napad se je končal s popolnim uspehom za naše tamkajšnje boreče čete. Dalje vzhodno proti Ville de Tardenois so Francozi in Angleži napadli proti 7 zvečer. Tudi ta napad je razpadel ob težkih sovražnikovih izgubah, deloma v protisunku. Pri sunku južno Fichtelberga, s katerim smo dobili postojanko, ki jo je še imel zasedeno sovražnik od 27. t. m. sem, so Nemci zajeli nad 150 Francozov.

Izgube zavezniškega in nevtralnega ladijskega prostora.

LONDON, 30. (Reuter.) V dolnji zbornici je prvi lord admiralitete Geddes podal pregled vojnega položaja v zvezi z načrtom za zgradbe ladij. Pred enim letom, je dejal, je znašala izguba ladijskega prostora pri zaveznikih in nevtralcih 550.000 ton, med temi 400.000 ton angleških. Tekom zadnjih dvanajstih mesecev so se razmere polagoma izpremenile. Zadnje četrtletje je pridobitev ladijskega prostora presegala izgubo za približno 100.000 ton na mesec. Zavezniki in nevtralci so 30. junija bili enako na dobrem kakor 1. januarja 1918 (1917?).

Angleški letalski napadi v Nemčiji.

LONDON, 31. (Reuter) Sporočilo zrakoplovnega oddelka pravi: 29. t. m. smo napadli kolodvor v Offenburgu in Rastattu (Badensko), kakor tudi v Stuttgartu in Solingenu. 30. t. m. smo kolodvor v Offenburgu uspešno obmetali z bombami. Razbili smo tri sovražna letala. Eno angleško letalo se pogreša.

Vesti iz Rusije.

NEMŠKI GENERALNI VOJNI MARŠAL ŽRTEV ATENTATA.

BERLIN, 30. (Wolff) Iz Kijeva se poroča: Na generalnega vojnega maršala von Eichhorna in njegovega osebnega pobočnika, stotnika von Dressierja, je ob 2 popoldne na potu iz kazine proti domu v najbližji bližini stanovanja izvršil človek, ki se jima je približal v izvoščku, bombni atentat. Oba sta zelo težko ranjena. Napadalec in kočijaž sta bila aretirana. Dosedanje ugotovitve kažejo na socijalnorevolucijonarno stranko v Moskvi kot povzročiteljico atentata, stranko, za katero, kakor pravi izkušnja, stoji entenda.

KIJEV, 30. (Kor.) Generalni vojni maršal von Eichhorn je danes ob 10 zvečer podlegel svojim poškodbam; nekoliko pred njim tudi stotnik von Dressler.

KIJEV, 30. (Kor.) 23letni atentator je izjavil, ko so ga zaslišali, da je iz rjezanske gubernije in da je snoči po nalogu nekega kumunističnega odseka prispel iz Moskve v Kijev, da umori vojnega maršala von Eichhorna.

BERLIN, 31. (Wolff) Preiskava o atentatu je doslej podala naslednje: Atentator se imenuje **Boris Donskij.** Star je 23 let in je zaupnik levičarske socijalno-revolucijonarne stranke v Moskvi. Tudi, da je šele pred nekaj dnevi prišel iz Moskve v Kijev, ko je prejel od osrednjega odbora svoje stranke nalog, da usmrti generalnega vojnega maršala. V ta namen so ga opremili z okroglo bombo, dvema revolverjema in denarjem.

DUNAJ, 31. (Izv.) Odlični voditelji ukrajinskega naroda poudarjajo glede na zadnje kijevske dogodke, da so ti dogodki pač neizogibne posledice v Ukrajini zagrešenih grehov proti ukrajinskemu narodu in njegovi samostojnosti. Stvar je dozorela, in ni moglo priti drugače. Generalni vojni maršal von Eichhorn ni bil toliko osovražen zaradi svoje brutalnosti, kakor zaradi svoje nerazsodnosti. Ni se znal, če se že ni ravno hotel, vživeti v mišljenje po resnični svobodi hrepenečega naroda. Ukrajinska vlada je bila sestavljena, v tej vladi je bilo 13 ministrov, a med njimi vsemi so bili samo — trije Ukrajinci, drugi vsi pa so bili kadetje in oktobristi. Vse je šlo za tem, da Ukrajina izgubi svojo svobodo, svojo samostojnost in neodvisnost, in podpirala se je z vsemi sredstvi ona politična smer, ki je šla za tem, da se Ukrajina zopet združi z Rusijo. Najhujše pa je bilo, da se je v Ukrajina v polni meri zopet uvedla — tlaka. Ukrajinski kmet naj bi bil zopet stari tlačan poljskega plemiča, poljskega velikaša. Takšne, po nemškem vojaškem poveljništvu zopet uvajane nasilnosti proti ukrajinskemu narodu so morale končno izbitu sodu dno, in prišlo je, kar se ni dalo odvrniti.

DUNAJ, 31. (Izv.) Ukrajinski poslanik Liparskij je danes v imenu ukrajinske vlade nemškemu veleposlaniku v imenu ukrajinske vlade in ukrajinskega naroda izrazil svoje obžalovanje na umoru generalnega vojnega maršala von Eichhorna.

Ruski veliki knezi v Petrogradu.

BERLIN, 31. (Izv.) Preko Stockholma se poroča iz Petrograda, da so prepeljali tjakaj velikega kneza Jurija Mihajla Mihajloviča in Dimitrija Konstantinoviča ter ju nastanili v Smolenskem zavodu, kjer se jima godi prav dobro. Uživata takorekoč skoraj popolno svobodo. Prehranjujeta se sama in si tudi lahko dobavljata čtivo, kakor sama želita. Določeno je, da prideta pred vojno sodišče.

Boljševiški poraz v Sibiriji.

BERLIN, 31. (Kor.) Boljševiki so v Sibiriji takorekoč dogospodarili. Del češko-slovaških čet, ki so zasedle Vladivostok, se je združil v smeri proti Nikolskemu s kozaki, ki se bore proti boljševiškim četam ob mandžurski meji. Boljševiške čete štejejo samo še 4000 mož.

Češko-slovaški častniki aretirani.

KODANJ, 31. (Izv.) Iz Moskve se poroča, da je bilo v Moskvi na jaroslavskem kolodvoru aretiranih 45 češko-slovaških častnikov, ki so hoteli odriniti k češko-slovaški armadi. Bili so v dveh vagonih, ki jih je oblast dala odklopiti od vlaka. Francoski konzul je protestiral proti aretaciji, a njegov protest ni nič izdal. Komisar za zunanje stvari Čičerin je ostal na svojem ukrepu.

Entenda želi, da Čeho-Slovaki ostanejo v Rusiji.

STOCKHOLM, 31. (Izv.) Češko-slovaške divizije so na vsak način hotele oditi na evropsko bojišče, toda entenda jim je nujno priporočala, da naj ostanejo v vzhodni Aziji v svrho izvedbe ententnih načrtov.

Kerjenskij proti boljševikom.

BERLIN, 31. (Izv.) Iz Rotterdama se poroča, da je Kerjenskij pred odhodom iz Pariza konferiral z velikim številom ruskih častnikom in jih navduševal za boj proti boljševikom. Iz Pariza gre Kerjenskij v Solun, da tudi tamkaj pridobi častništvo za boj proti boljševikom.

Člani kemskega sovjeta ustreljeni.

MOSKVA, 28. (Kor.) Kakor poroča list »Izvestija«, je zaradi ustrelitve članov sovjeta v Kemu odpotovala komisija v Murman, ki je potrdila, da je bil sovjet v Kemu odstavljen in so bili člani ustreljeni. Komisija je prinesla s seboj veliko gradiva o pripravah Angležev na zapadni obali Belega morja. Gradivo se v kratkem objavi.

Poštni promet s Sibirijo ustavljen.

MOSKVA, 28. (Kor.) Kakor poročajo listi, se je z ozirom na vojno stanje ustavilo sprejemanje poštnih pošiljatev v Sibirijo.

Kolera v Petrogradu.

KOVNO, 30. (Kor.) Število za kolero obolelih oseb v Petrogradu še vedno narašča. 20. t. m. so zaznamenovali 170, naslednji dan pa 209 slučajev.

Rusko-finska mirovna pogajanja.

BERLIN, 31. (Kor.) »Lokalanzeiger« poroča, da je rusko odposlanstvo za rusko-finska mirovna pogajanja snoči prispelo v Berolin.

Nemško-ruska pogajanja.

BERLIN, 31. (Kor.) K poročilu berolinskega urada petrograjske brzojavne agencije, po katerem naj bi se nemško-ruska pogajanja o glavnih političnih vprašanjih niti še ne bila pričela, izjavlja, »Lokalanzeiger«, da so pogajanja glede nekaterih važnih političnih vprašanj dosegla do popolne razjasnitve. Semkaj spada odtrganje Livonske in Estonske od ruske države. Sovjetska republika se je načelno zadovoljila z odtrganjem obeh pokrajin in je poslala tozadevno izjavo v Berolin.

Proces proti poljskim legijonarjem.

DUNAJ, 31. (Izv.) »Morgenzeitung« poroča, da je bilo v marmaroškem procesu doslej obsojenih 83 poljskih legijonarjev in da se je obtožba razširila še na nadaljnih 428, ki da so v Ukrajini prešli k sovražniku in so bili potem ujeti po Nemcih. Pravi, da se za obravnavo proti tem novim obtožencem določi drugo sodišče.

Zadušnica po carju Nikolaju.

RIM, 31. (Stefani.) Danes se je v ruski cerkvi vršila zadušnica po carju Nikolaju.

Obtožba romunskega vojnega kabineta.

BUKAREŠT, 30. (Kor.) V zbornici je sporočil predsednik, da se je poročilo informacijskega odseka o obtožbi Bratianu-Take Joneskove vlade v smislu zakona naznanil obtožencem in se objavi v uradnem listu. Pet dni nato se prične posvetovanje v zbornici.

Cesar Viljem ob začetku petega vojnega leta.

BERLIN, 31. (Kor.) Cesar Viljem je povodom početka petega vojnega leta izdal oklic na nemški narod, armado in mornarico, v katerih govori z občudovanjem o dosedanjih delih naroda, armade in mornarice. Sveta dolžnost da zapoveduje, da se stori vse, da dragocena kri ne teče zastonj. Še nočejo sovražniki miru; zato se je treba bojevati dalje in delovati, dokler ne bodo sovražniki pripravljeni, da nam priznajo pravico do življenja. Oklic na armado in mornarico se končava z besedami: Moramo se in bomo se borili dalje, dokler ne bo zlomljena sovražna uničevalna volja. Za to bomo žrtvovali vse in napeli vse svoje moči. V tem duhu sta armada in domovina zvezani neločljivo. Njuno složno sodelovanje, njuna neupogljiva volja prinese zmago v boju za Nemčije pravico in Nemčije svobodo.

JESENSKO ZASEDANJE PARLAMENTA.

DUNAJ, 31. (Izv.) Ministrski predsednik bar. Hussarek in poljedelski minister grof Sylva-Tarouca sta bila sprejeta pri cesarju. Baron Hussarek bo v petek konferiral z zastopniki parlamentarnih strank. Namen teh konferenc je, da bi se zagotovila mirna rešitev davčnih predlog v jesenskem zasedanju v času od 17. do 30. septembra. Trdi se, da baron Hussarek s strankami v poslanski zbornici ne bo imel velikih težav, pač pa da ga take težave čakajo v gosposki zbornici.

DR. HORBACZEWSKI MINISTER ZA JAVNO ZDRAVSTVO.

DUNAJ, 31. (Kor.) Kakor doznava c. kr. kor. urad, je bil minister dr. Horbaczewski imenovan za ministra za javno zdravstvo. Zakon, s katerim se izpreminjajo določbe o delokrogu posameznih ministrstev, se objavi jutri v državnem zakoniku in »Wiener Zeitung«. Novi centralni urad se udejstvi tekom najkrajših dni.

Skupina bar. Pantza izstopila iz nemško-nacijonalne zveze.

DUNAJ, 31. (Kor.) »Parlaments-Korrespondenz« doznava, da je načelnik nemškega središča bar. Pantz po glasovanju zbornice o proračunskem provizoriju najavil izstop nemškega središča iz zveze nemškonacijonalnih strank.

Poklonitev Slovakov cesarski dvojici.

DUNAJ, 31. (Izv.) Povodom slavnosti v Požunu se je poklonilo cesarju tudi odposlanstvo 72., slovaškega pešpolka s poveljnikom dr. Ivanom Stefanijem. Cesar je govoril z odposlanstvom po češko. Poklonilo se je obenem cesarski dvojici stotine slovaškega naroda in slovaške žene so izročile cesarici venec iz zrelega žita.

Spor med Hrvati in Madžari zaradi domobranstva.

BUDIMPEŠTA, 31. (Izv.) Zaradi imenovanja enostranskega domobranstva v vladni naredbi se je oglasilo 20članskо odposlanstvo hrvatskega zastopstva v skupnem hrvatsko-ogrskem državnem zboru pri vladi z zahtevo, da naj se ne uporablja naslov »kr. ogrsko domobranstvo (honved)«, temveč »kr. ogrsko in hrvatsko domobranstvo«. Odposlanstvo je tudi konferiralo z ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem, ki pa je hrvatsko zahtevo kratkomalo odklonil in izjavil, da ostane samo naslov »kr. ogrsko«. Odposlanstvo se je oglasilo tudi pri domobranskem ministru Szurmayu in ministru za Hrvatsko, Unkelhäuserju, jutri pa izpregovori tudi v parlamentu.

Španska ni dobila nemških mirovnih pogojev.

MADRID, 30. (Kor.) Minister za zunanje stvari Dato, formalno zanika vest, ki so jo objavili berolinski listi in po kateri bi bila Španska prejela od nemške vlade podlago za mirovno konferenco.

Ameriško posojilo zaveznikom.

WASHINGTON, 30. (Kor.) Zakladni urad je zaveznikom posodil 112 milijonov dolarjev in sicer Franciji 100, Belgiji 9 in Srbiji 3 milijone.

V petem vojnem letu!

Zagreb, 26. julija 1918.

Zdi se, da ste nemška ofenziva in protiofenziva entente končali, ne da bi se bilo ne eni ne drugi vojskujočih se skupin posrečilo, kar ste pričakovali od svojih podjetij. Nemci se niso približali Parizu, niti niso Francozi pognali Nemcev iz klina, ki so ga ti zabili v francosko fronto od Soissona in Reimsa do Chateau-Thierrya. Bila je torej zopet bitka, od katere so naivneži pričakovali odločilne zmage, in ki so jo nekateri listi z velikimi in bučnimi naslovi označali »kot odločilno bitko pred zvršetkom svetovne vojne.« Ne le, da je ostala brez odločitve, marveč nas ni tudi niti za korak približala — miru. In s to neodločilno bitko, ki sicer traja dalje, je končalo istočasno tudi četrto leto tega strašnega svetovnega vojevanja ter prehajamo v peto leto.

Ali nam vsaj to donese odločitev in mir? Moramo vpoštevati, da so po velikih bitkah na Piavi in Marni, ki so — po priznanju naših in nemških državnikov samih — zahtevale velikih žrtev na **obeh straneh,** vse vojskujoče skupine prilično izčrpljene. Zato moramo računati, da v teh dveh mesecih, ki nas še ločita od deževne, meglene in mrzle jeseni, neugodne za vojniška podjetja večjega stila, ne bo odločilnih bojev ter da jih je pričakovati še le na pomlad 1919. Pa tudi v to je težko verovati, da bi že v prvi polovici prihodnjega leta padla odločitev ter da bi se rešila vsa tista velika svetovna vprašanja.

Mnogokrat čujemo tudi ugibanja, da bi mogla ta vojna končati istotako iznenada, kakor je pričela. V kolikor se ne misli morda zlobno na tiste države, ki so se že desetletja pripravljale na to vojno, menim jaz, da so taka iznenadenja izključena. Kajti, doživeli smo polom največjega uda na ententnem telesu, razpad velike Rusije, vsled česar je bila glavna fronta skrajšana za več od polovice, ne da bi bili doživeli taka iznenadenja, ali se približali rešitvi. Ako ne bi imeli centralni državi proti sebi veliki anglo-saški narod, potem bi že mogli pričakovati kakih iznenadnih dogodkov, podobnih ruskemu razpadu. Ali, dokler bodo angleške in francoske vojske na francoski in italijanski zemlji, ni pričakovati tam ne revolucije, ne anarhije.

Pa naj so perspektive glede trajanja vojne še tako žalostne, treba vendar gledati resnici v obraz in ne kloniti. Da smo prišli preko polovice, je jasno vsem, ako se oziramo v ta štiri minula leta in si predočamo, kar smo v tem času videli in izkusili. In na podlagi tega štiriletnega bogatega izkustva se moremo nadejati, da nam leto 1920. donese mir. In če bodo tudi te dve leti, ki nas še čakati, še hujši, moramo vzdržati, ker gre za življenje naše, za svobodo in neodvisnost našega naroda, ki je sicer še daleč, a ki se nam vendar bliža z vsakim korakom. To naj nam bo v tolažbo v teh težkih dneh. A to razdobje porabimo za delo, da kot zrel narod dočakamo zjedinjenje ter vse tiste blaginje, ki jih prinese s seboj. V tej veri vstraja naš trpeči narod in njegova potrpežljivost bo poplačana tako, kakor tudi zaslužuje.

Jugoslovan.

Razne politične vesti.

V dekadenci! Graška »Tagespost« je izpregovorila te dni grenko besedo o razvoju nemškega političnega življenja v državi. Proračunski provizorij da so le z velikimi težavami spravili pod streho, a račun za rešitev državne potrebščine da mora plačevati nemško ljudstvo. Začudeno se boste vpraševali: kako to? Mari je sprejelo nemško ljudstvo na svoje rame vsa bremena, dokler bo trajal ta provizorij?! O ne! Graški list daje drugačno pojasnilo: ker so radi vprašanja, ali naj glasujejo za ali proti provizoriju, nemške stranke prišle v navzkrižje in se razcepile. Nastal je boj med njim, s katerem pravi »Tagespost«, da je bil često nedostojanstven, nelep, oseben in nevreden. Graški list ima prav: prišli so v navzkrižje in boj je bil res tak, kakor ga označa rečeni list. Tudi je res, da mora nemško ljudstvo plačevati račun. Ne odgovarja pa resnici, če hoče ustvarjati domnevo, kakor da so Nemci žrtve - recimo - prevelike obzirnosti ali odjenljivosti tistega dela nemških poslancev. Ta namera izhaja iz vzklika »Tagesposte«: »Kdo ve, ali niso imeli tisti prav, ki so ostali — na strani.« Ne, Nemci niso taka žrtev, marveč je iskati vzroka v nizki stopnji, na katero je padla vsa nemška politika v Avstriji. Ta politika je že davno v dekadenci, ki dobiva izraza v osebnih bojih, ki jih naglaša »Tagespost« sama. Dekadenca se izraža v dejstvu, da so vsi njih boljši, honetneji in pametneji elementi potisnjeni popolnoma v ozadje ter da prvo besedo imajo sedaj bogovi tretje in četrte vrste: Wolfi in Teufli! Nemška politika je sedaj res volčja in vražja. Volkovi zahtevajo plena in vragi preže na žrtve — svojim osebam na korist. Saj je prišlo na dan sramotno dejstvo, da so nekateri nemški gromovniki proglasili ohranitev Seidlerja za prvo državno potrebo le zato, ker jim je Seidler zagotovil osebne koristi — v bančnih koncesijah, izvestnih korespondenčnih podjetjih! — Nemški politiki nedostaje etike, nravstvenosti, morale, nedostaje plemenitih ciljev. Zato propada. V tem smislu plačuje nemško ljudstvo res račune. Logična posledica te dekadentnosti je tudi, da so Nemci brez enotnega pozitivnega programa, da nimajo nobene vzvišene vodilne ideje in da tudi taktično razpadajo. Tisti, ki zasledujejo osebne koristi, ne poidejo črez nevarne strmine s tistimi, ki streme po idealnih ciljih, ako pot navzgor križa njihove poti. (V tem pogledu imamo tudi mi Slovenci izdatnih izkustev. Zato je bila tudi naša slovenska politika dekadentna do najnovejih časov.) — Tudi Tagespost priznava, da je dal Hussarek Nemcem neke obljube, ali obhaja jo menda neka zla slutnja, da svari ministrskega predsednika: »Obljube se lahko dajejo v par minutah, a izpolniti se včasih ne morejo v mesecih in letih!« Potem pozivlja Nemce, naj porabijo sedanjo pavzo, da poravnajo težke posledice tega proračunskega boja, naj odnehajo od osebnih in strankarskih nasprotstev, najti sedaj da gre za idealne in materijalne imetke nemškega naroda! — Nikdo ne ovira in noče ovirati nemških državljanov na tej skrbi. Tem huje se zagrešajo oni s tem, da hočejo druge ovirati, da ne privoščajo drugim, kar zahtevajo za-se kot svoj najvišji interes! Saj je edina misel, ki jih zedinja — sovraštvo proti Slovanom. To je njihov program, za katerem stoje vsi! Je-li pa tak program dostojen velikega kulturnega naroda? Politika, ki sloni le na sovraštvu in ki je sicer brez vsake druge ujedinjajoče etične, nravstvene podlage, je — dekadenca. In taktično je današnja nemška politika globoko nizko pod ono Slovanov, ki ima svoj pozitiven program, svoje plemenite ideje in vzvišene cilje. Nemška politika je vredna svojih sedanjih voditeljev — Wolfov in Teufilov!

Interpelacije Jugoslovanskega kluba.

Preganjanje trgovinskega akademika Iva Bradetića iz Buzeta.

Absolvirani trgovinski akademik Ivo Bradetić, ki je bil pri italijanski protistranki v Istri osovražen kot Hrvat narodnega mišljenja, je bil na podlagi brzojavne ovadbe meseca novembra l. 1915. nenadoma aretiran na otoku Krku in preko Reke odveden k poveljništvu soške armade v Postojno. Potem ko so z Bradetićem v Postojni ravnali zelo sirovo, ko je moral prestati celo noč zaprt v kleti brez slame, ki se je uporabljala za zapor, so ga predstavili nekemu majorju, ki ga je vprašal, zakaj je aretiran. Cel dan je moral čakati, da je armadno poveljništvo poizvedovalo o vzroku aretacije, nakar so ga zopet z vojaško eskorto odpravili k okrajnemu glavarstvu v Voloskem. Tam ga je zaslišaval komisar Luttinger o vsem mogočem, ni pa mogel povedati vzroke aretacije. Nekoliko dni pozneje je zaslišal gospoda Bradetića avditer vojne mornarice dr. Červinka, kateri je smatral za umestno, da je grozil Bradetiću, da mu gre za glavo. Počasi so šele prišli na to, da obstoji sum, da je Bradetić na Sušaku, kjer je absolviral trgovinsko akademijo, uganjal špijonažo. Ker pa niso imeli niti sence suma, so držali gospoda Bradetića 8 dni na Voloskem v zaporu in so tekom tega časa mrzlično, vendar pa brezuspešno iskali vse naokoli. Nato so odvlekli gospoda Bradetića v Trst, kjer se je zloglasni major Lonek na vprašanje, zakaj ga zapirajo, sirovo zadrl nanj: »Boste že vedel sam, marš v zapor«.

V resnici so imeli gospoda Bradetića, ne da bi bil zaslišan, zaprtega v ogabnih prostorih garnizijske jetnišnice, odkoder so ga, zastraženega z bajoneti, prepeljali v vlažne, smrdljive zapore k Jezuitom. Cigani, roparji in politični jetniki so morali tu skupno gladovati. Šele po 15 dneh je gospoda Bradetića prvikrat zaslišal avditor dr. Ingruber, ki seveda ni razumel niti besedice hrvatski, dočim pa se je obdolženec le težko mogel izražati v nemškem jeziku. Famozni sodniki so bili v zadregi in so iskali nadaljni materijal. Kako nesmiselno se je delalo in kakšni zlobni ljudje so bili, je razvidno odtod, da so se zaradi malenkosti izgubljali celi meseci; tako so n. pr. pri Bradetiću dobili v beležnici belo-modro-rdeč trak z naslovom »Hrvatsko društvo Reka«, spomin na izlet, oblastveno dovoljenega slovenskega društva, v Ilirsko Bistrico iz leta 1912. Seveda so iz tega nedolžnega bralnega društva hoteli napraviti jugoslovansko revolucijonarno organizacijo. Ko so okrivljenca dolgo izpraševali o stvari, se je izkazal v veliko jezo avditorja, da je društvo zakonito. Tedaj pa je hotel brez najmanjega temelja iznajti sum, da so se na oni veselici čuli nepatrijotični vzkliki. Pozneje so dolžili Bradetića, da je enkrat zaklical »Živela Srbija«, kedaj in kje, za to ni imel »dobri sodnik« nikakršnih podatkov. Toda namen je bil dosežen, Bradetić je moral ostati v zaporu.

Vprašali so policijo v Reki, dasiravno Bradetić ni nikdar stanoval v Reki, temveč na Sušaku. Reška policija je seveda kar najradovolneje podala svoje informacije, same izmišljotine, med njimi smešno trditev, da je Bradetić iz neznanih vzrokov leta 1912 pobegnil na Bolgarsko, kar je bilo seveda zlagano. Končno je ostala samo še informacija trgovinske akademije, s strani znanega ravnatelja Pacherja, ki je poročal, da je bil Bradetić svoječasno obsojen v 16urni karcer, ker je bil član prepovedanega dijaškega društva. Tako je imelo vojaško sodišče nov materijal. Preiskava je bila ustavljena šele po 4 mesecih. Zaradi neprestanega pomanjkanja je Bradetić duševno in telesno zelo oslabel. Z vojaško eskorto so ga od-

vlekli v Lippico in od tam v Göllersdorf, kjer je bil interniran do januarja leta 1916, nakar so ga zaradi bolezni internirali v njegovem domačem kraju Buzetu.

Avgusta meseca l. 1916. mu je koprsko okrajno glavarstvo dovolilo preselitev v Lovrano, da bi v tamošnjem podnebju lažje okreval. Toda okrajni komisar Luttinger ga je dal odgnati še tisti dan, ko je prispel tjakaj. Vkljub bolezni so avgusta meseca l. 1916. spoznali ga sposobnega za vojaško službo, in pretrpeti je moral vse grozote, ki so jih morali trpeti s »p. u.« označeni Jugoslovani. Po superarbitraciji so ga z neko stavbno stotnijo poslali na rusko fronto, vkljub znani ministrstveni razpovedi, da se enoletni prostovoljci ne smejo porabljati v takih oddelkih.

Sprejem v častniško šolo se je gospodu Bradetiću odrekel: sub št. 51643 od 21. dec. 1917 z utemeljitvijo, da »zasedaj kot p. u. za izvežbo za častniškega aspiranta ne prihaja v poštev«. Gosp. Bradetić mora torej še vedno trpeti zaradi zlobnega preganjanja, namesto da bi bili njegovi preganjalci eksemplarično kaznovani.

Vprašamo torej vsevkupno vlado, ali je pripravljena, natančno povedati vzroke preganjanja, krive funkcijonarje okrajnega glavarstva na Voloskem in zlasti brezvestnega avditorja Ingruberja najstrožje kaznovati in sploh enoletnemu prostovoljcu Ivu Bradetiću dati polno zadoščenje, zlasti tudi glede njegovega čina pri vojakih?

Aprovizacijske stvari.

NASOLJENI SLANIKI.

Aprovizacijska komisija bo od danes, v četrtek, 1. avgusta, dalje prodajala, samo v ribji tržnici, nasoljene slanike po K 6'— kilogram. Izkazati se je treba z živilsko izkaznico in se ne dobi več kot en slanik na odmerek. Prodajalo se pa bo na vago, ne pa po številu.

Prodaja kuriva.

Oglje. 50 kg na rdeče izkaznice.

Razdeljevanje 1. avgusta. — Cena 80 vin. za kg.

Staro mesto: 1101—1600 (23) Capitelli 14; 1601—2070 (23) Lazz. vecchio 17. — **Stara mitnica:** 151—800 (25) S. Maurizio 6 (76 vin.); 801—1800 (25) Paduina 13; 1801—2300 (25) Risorta 17. — **Nova mitnica:** 1801—2700 (24) Acque 20; 2701—3210 (24) S. Francesco; 1—400 (25) S. Francesco; 401—800 (25) Amalia 13. — **Sv. Jakob:** 3201—4000 (16) Guardia 42; 4001—4650 (16) Diacono 6; 1—300 (17) Bramante 12. — **Kjarbola:** 1—300 (16) Concordia 17. — **S. Mar. Magd. Zg.:** 201—499 (11) S. M. Magd. Zg. (82 vin.) — **Sv. Mar. Magd. Sp.:** 1—200 (12) C. Cancellieri.

Koks. 10 kg na modre izkaznice.

Razdeljevanje 1. avgusta. — Cena K 2'70 za 10 kg.

Sv. Vid: 351—880 (46) Lazz. vecchio 17. — **Stara mitnica:** 651—850 (50) Risorta 17. — **Nova mitnica:** 151—650 (53) S. Francesco 2; 651—802 (53), 1—250 (54) Acque 20. — **Sv. Jakob:** 726—825 (56) Guardia 42; 826—1025 (56) Guardia 9; 1026—1225 (56) Bramante 12. — **Kjarbola:** 251—300 (45), 1—100 (46) Concordia 17. — **S. M. Magd. Zg.:** 101—260 (37) S. Mar. Zg. 8 (K 2'90).

Premog (fossile). 20 kg na modre izkaznice.

Stara mitnica: 851—950 (50) Risorta 17 (10 kg K 1'66); 951—1200 (50) S. Maurizio 16 (10 kg K 1'46). — **Nova mitnica:** 251—500 (54) S. Francesco 2 (10 kg K 1'46).

* * *

Kurivo za industrijalce.

Od četrtka, 1. avgusta, dalje se lastnikom rdečih dobavnic I. in II. dobavnega razreda 10dnevna potrebščina premoga (za čas od 1. do 10. avgusta), za I., II., III. in IV. dobavni razred pa 10dnevna potrebščina koksa in oglja, če niso preskrbljeni z njim, nakazuje pri njihovih dobavnih tvrdkah. III. in IV. dobavni razred ne more dobiti premoga v tem roku zaradi pomanjkanja dovoza.

Domače vesti.

Pojasnilo. Prejeli smo od kompetentne strani z ozirom na odhod šolskih otrok na Ogrsko: Otroci se nimajo namestiti vsi — ampak le manjšina — v skupnih stanovanjih; vsi drugi pa v poedinih družinah. Ker so pa te izrazile izrečno željo, naj bi se jim poslali otroci, ki znajo nemški, ker bi se drugače ne mogli sporazumeti žnjimi, se je določilo, da se otroci izberejo iz tistih, ki obiskujejo državne šole. A to brez razlike narodnosti. Izključena je torej vsaka tendenca zapostavljanja te ali one narodnosti — ?? — ??

Nemški kurz v vojaških pisarnah. V zadnjem času se je naš list prav pred kratkim bavil z gnilimi razmerami, ki so nastale v vojaških pisarnah, odkar so se začele sprejemati v te pisarne takoimenovane »ženske pomožne pisarniške moči«. Kakor smo čuli iz raznih vojaških krogov, je naš list s svojimi izvajanji zadel naravnost v črno in žel splošno odobravanje v civilnih, še bolj pa v vojaških krogih samih. Ženska v vojaški pisarni je zlo, ki ovira vsako redno in točno delo, poleg tega pa tudi zanaša v vojaške pisarne še neki duh, ki bi ga nikdar in nikoli ne smelo biti v vojaških pisarnah. Če kje, mora biti ravno v vojaških pisarnah, posebno onih, katere imajo opravke s civilnim občinstvom, izključena vsaka pristranost, vsaka politika, sploh vse, kar bi kazalo protežiranje ene ter omalovaževanje preziranje ali celo zaničevanje druge narodnosti. In vendar se je tako, najstrožje obsodbe potrebno razlikovanje začelo pojavljati tudi v vojaških pisarnah, odkar so nameščene v njih »milostive gospodične«. Tako n. pr. v izdajalnici potnih listov v hotelu Excelsior. Prišla je v ta vojaški urad gospa A. K. »Milostiva«, s katero je imela opravka, je govorila nemški, a ker gospa ni odgovorila na nemška vprašanja, je začela italijanski, in šele potem, ko tudi na to ni bilo odgovora, je s silno težavo in nekakim gnusom izrekla spakedranko: »podpisi!« Ko je gospa podpisala, je »milostiva gospodična« zopet začela: »Was sprechen Sie denn? Sprechen Sie deutsch, oder italienisch?« (Kaj govorite? Ali govorite nemški ali italijanski?) Ker ji gospa ni odgovorila, ji je zabrusila: »Wenn Sie nicht deutsch oder italienisch können, gehen Sie weiter!« (»Če ne znate nemški ali italijanski, pojdite proč!«) — Vprašamo samo, kako se more taka, od Boga v vojaško pisarno zavržena pühlica drzniti, da na tak način žali občinstvo? Tu je pač treba, da pokličani činitelji kar najodločneje posežejo vmes in poskrbe, da se enkrat za vselej prenehna ta predrznost. Žaliti se ne damo, najmanje pa v svojem narodnem čutu, pa naj imajo te frklje še toliko pokroviteljev za svoja »postranska dela«! Če kje, hočemo imeti tu mir in red in spoštovanje, ki gre vsakomur. Saj jih plačujemo mi, davkoplačevalci!

Tudi »Avstrijski Lloyd« za germanizacijo plovbe. Kakor poročajo nemškonacijonalni listi, je »Avstrijski Lloyd« ustanovil dve štipendiji po 1200 K za učence nemške nautike v Trstu.

Obupen klic s Kontovelja. Danes stojimo pred strašnim vprašanjem: kaj bomo jedli, s čim se bomo prehranjevali in ohranjali to borno življenje? Obupujemo. Otroci jočejo, ker so gladni. In mi jim ne moremo dati grižljeja. Od kod? Od tega morda, kar nam daje aprovizacija? Naj odgovori kričeče dejstvo, da smo prejšnji teden dobili na osebo: ¼ kg koruzne moke, še ne 20 dkg krušne črne moke — in nobene druge stvari, izvzemši četrtinko kisa. Za tekoči teden nismo dobili do danes, do torka, nič drugega, nego eno osminko koruzne moke na glavo in teden! In širi se glas, da »morda« dobimo še kako malenkost, »morda« pa — nič več. Kruha pa nismo dobili nikakega že nad — leto dni!! Ali ni torej opravičen naš obupen vzklik: kaj bo iz nas, iz naših družin, naših nesrečnih otročičev? S kom naj se preživljamo? Ali naj gremo res pod zemljo? Kamor se obračamo za kako pomoč, zmigujejo z rameni in nas pošiljajo — drugam! V tem svojem skrajno obupnem položaju se obračamo naravnost do njegove ekscelence g. namestnika s prošnjo, naj zahteva informacije, kako stoji pri nas z aprovizacijo in naj ukrene, da bomo obvarovani vsaj pred najhujšim. G. namestnik ve, koliko smo pretrpeli tekom te vojne materijalne škode in koliko tudi duševno. Nadejati se torej smemo, da stori tudi za nas, kar je v njegovi moči.

C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo nam pošilja svoja sporočila često tako zalepljena, da jih ni možno odpreti, ne da bi se raztrgala, vsled česar postajajo nečitljiva. Če hoče torej poštna oblast, da bomo priobčevali nje sporočila, naj nam jih pošilja v obliki, da jih bomo mogli odpirati brez poškodbe.

Iz Št. Janža na Dolenjskem nam poročajo, da se bo v nedeljo, 18. avgusta t. l., vršilo tamkaj slavnostno odkritje spominske plošče **dr. Janeza Ev. Kreka** na tamkajšnjem župnišču, kjer je dr. Krek umrl lanjsko jesen kot gost tudi nam tržaškim Slovencem izza našega praznovanja obletnice majniške deklaracije **znanega župnika Bajca.** Napovedanih je doslej že cela vrsta jugoslovanskih in severoslovanskih poslancev, slavnost pa otvori z nagovorom načelnik **Jugoslovanskega kluba dr. Korošec.** Sodeloval bo pri slavnosti mešan zbor nad 100 pevk in pevcev. Po končani slavnosti bo velika ljudska veselica. Narodno ženstvo se udeleži slavnosti večinoma v narodnih nošah. Dolenci pričakujejo tudi obilne udeležbe iz Trsta, in osobito žele, da bi prišle **Tržačanke** v narodni noši tržaške okolice, ki je tako zaslovela po Krekovi slavnosti v Rossettijevem gledališču v Trstu. — Št. Janž je ljubka, na holmcu ležeča vasica, katero obdajajo vsenaokoli vinogradi, polje in log. Iz Radeč pri Zidanem mostu do Št. Janža je okoli 2 uri peš-poti čez hrib Brunk. Od Krmelja, zadnje postaje šentjanške železnice pa je do vasi tri četrt ure. Kraj je zelo lep, in zato je pok. dr. Krek tudi tako rad zahajal tjakaj. V Št. Janžu torej pričakujejo tudi večje število Tržačanov in Krekovi slavnosti. Kdor se torej misli udeležiti te slavnosti, naj si pravočasno preskrbi potne listine. O slavnosti bomo še poročali.

Rodbinam plinarniškega delavstva! Mestna plinarna razglaša: Rodbine onih delavcev, ki so delali pri pečeh v tržaški mestni plinarni in se nahajajo sedaj v vojaški službi, se pozivajo, da čim najpreje naznanijo ravnateljstvu mestne plinarne v ul. Broletto njihove natančne naslove, da se bo mogla zanje vložiti prošnja za oprostitev vojaške službe in vrnitev na delo v plinarno.

Neznosne aprovizacijske razmere na Opčinah. Prejeli smo: Tržaška aprovizacijska komisija ima dve meri: ena za mesto Trst, drugo za nas okoličane. Ta teden delijo v zgornji okolici aprovizacije po ⅛ kg moke na osebo. Kruha sploh ne dobivamo. Baje zato, ker smo na deželi in pridelamo sami zadosti, da se preživimo do prihodnje žetve. Naj omenim, da skoraj ne vemo, kaj se pravi žetev. Vsi oni, ki poznajo naše gospodarske razmere, naš Kras in njegovo rodovitnost, dobro znajo, da okolica Trsta, posebno zgornja, ne pridela niti v normalnih časih toliko, da bi se mogle, posamezne s kmetijstvom se ukvarjajoče družine s tem preživljati. Kaj šele sedaj, ko ljudje ob času setve niso imeli semena, sedaj ko ni delovnih moških moči doma, ki bi lahko obdelovale naša kamenita, suha tla. Na Opčinah, Proseku, Sv. Križu in drugih naših zgornjeokoliških vaseh so najlepša polja uničili vojaki. Naša najlepša polja so skozi tri dolga leta služila vojakom kot taborišča; vojaki, vojaška živina, vozovi, težki avtomobili, topovi in barake so izpremenili najlepše travnike v popolno cesto, kjer niti trava ne more rasti — moški, ki bi morda s trudom to zemljo zopet obdelali, so na fronti. Če bi tudi bila tu pa tam kakšna družina, ki bi morda pridelala kaj krompirja ali kaj sličnega in se ž njim hotela prehraniti, so nam »capovlle« in župniki s prižnic povedali, da ne smemo kopati krompirja, žeti žita, da, še seno so nam zasegli in ga rekvirirajo. Gotovo pa je, da so velika, da, prevelika večina naših okoličanov »kajžarji«, ki so delavci v mestu po tvornicah, v prosti luki, na cestah, železnicah itd., ljudje, ki so si vedno služili kruh z vsem prej kot s poljedelstvom. Kje so ti ljudje sedaj? V vojaški suknji. Kje naj vzamejo sedaj družine takih naših, ki so že padli ali ki padejo za domovino, za življenje potrebni kruh? Poznam družine, kjer petero, šestero otrok strada že tedne in tedne

V mestu deli aprovizacija malo, a vendar nekaj; zakaj nam ne dajo ničesar? Mi ne dobivamo ne moke, ne kruha. S čim naj se preživljamo? Če tržaško mestno prebivalstvo deli svoja skromna aprovizacijska sredstva s spodnjimi okoličani, ki so kot vrtnarji vsaj nekoliko srečnejši od nas zgornjih okoličanov, zakaj ne deli usode tudi z nami? Brž kone zato, ker vlada zna, da bi bilo v Trstu — mestu v eventuelnem slučaju, da bi se meščanom zmanjšala racija — mogoča kaka demonstracija, ki je v okolici nemogoča.

Zabava Št. Jakobske »Čitalnice« minole nedelje je uspela kar najbolje. Prav lepo je bilo, ker se je vse vršilo brez navadnega hrupa: vse do zadnjega prisrčno in dostojno. Vspored je bil srečno izbran. »Čitalnica« je pokazala, da umeje naloge kot Čitalnica, t. j. da nudi občinstvu kaj poučnega, česar smo pogrešali doslej. S preureditvijo dvorane je Čitalnica preuredila tudi — sebe. Napravila je lep jako ličen oderček, na katerem hoče podajati lične in poučne stvari. Tako delo bo res vredno Čitalnice društva, ki hoče sodelovati na dviganju kulture. Z nedeljsko predstavo je storila prvi korak na tem polju in uspel je jako povoljno. Na sporedu so bili: salonski orkester, recitacija, solo- in dvospev, igra (burka) in ciganski ples. Omeniti hočem nakratko vsako točko posebej kakor je bila dana: Najprvo je orkester zasviral venec narodnih pesmi; to kakor tudi ostalo je izvajal pohvalno. Recitacija, je bila tudi dobro izvršena. Razveseljivo pa je bilo videti, da so tudi oni »nižji sloji« pazno in mirno sledili recitaciji. Recitacija je primerno sredstvo, da se širši sloji seznanjajo z našimi pesniki in se začenjajo zanimati za nje. Nekaj prav krasnega je bil nastop mlade, a veliko obetajoče gospice Mezgec, ki je odpela svoje tri komade lepo, milobno. Njen glas ni sicer še utrjen, a mil je in ljubek, ker je mehak. Tu treba le še dobre šole in dobimo pevko, s katero se bomo mogli ponašati. Za tem se je uprizorila igra »Klepetulja«. Šlo je ker so vsi igralci dobro znali uloge. To treba ceniti tem bolj, ker so bili igralci po večini mladiči — začetniki. Zadnja točka je bil ciganski ples, pod vodstvom plesovodje gosp. Bizjaka. Tudi ta točka je uspela prav lepo, četudi so ti »cigani« tu pa tam malce uhajali iz tempa; a kvarilo ni. Vsa čast gosp. Bizjaku, ki je v kratkem času naučil ta lepi, a težavni ples. Vse priznanje seveda tudi plesalcem. Za tem je sledila svobodna zabava, ki je bila prisrčna in dostojna. Na kegljišču so bile postavljene mize in tako se je vsakdo, ki ni hotel biti v dvorani, lahko v hladu zabaval po svoje. Želeti bi bilo, da bi »Čitalnica« večkrat nudila take lepe pristno-domače zabave, posebno nam Sv. Jakobčanom ki itak že pogrešamo vsega. Upajmo! Gp.

Begunska podpora po § 9. Osrednji odbor na Dunaju I., Bankgasse 2 poroča: Begunci z Goriškega, ki so raztreseni po nemških in češkiih krajih, trumoma hodijo v urad in od vseh strani prihajajo pisma, ki kažejo velikansko razburjenje vsled krivice, ki jim je grozila. Vsem beguncem naznanjamo, da radi tega ni treba nikomur hoditi na Dunaj in tudi pisati ni treba več, — marveč mrno naj čakajo rešitve. Kdor le predolgo ne dobi nakazane podpore, naj kar sam piše na okrajno glavarstvo, in prosi rešitve. — Enako z Gorico bo v vseh vaseh v okolici in ob vsej Soški črti. — Torej dragi begunci, le mirno kri in čakajte rešitve. Ker ima glavarstvo rešiti veliko tisoč prošenj, a osobja malo, gre delo polagoma od rok. — Trst v celoti res ni bil nikdar evakuiran. Ali možno je, da so bile evakuirane posamične rodbine. »Osrednji odbor« je imel v rokah listine, ki so dokazovale, da so bile posamične rodbine res oblastveno evakuirane. Tem vsem pristoja naknadna begunska podpora. Kdor dobi običajni tiskani odlok, ki naknadno begunsko podporo odreka, ker ni bilo »tržaško mesto evakuirano«, naj se pritoži v 14 dneh na namestništvo. — Dalje pripominjamo, da pod mesto Trst spada tudi — okolica, a tu so se evakuacije izvršile. V Škednju n. pr. je neka vojaška oblast ljudi podila v zaledje. Kdor more to dokazati, naj se takoj pritoži na namestništvo.

»Osrednji odbor« na Dunaju I., Bankgasse 2, pritličje, potrebuje še eno uradnico, ki zna slovensko in nemško, strojepisje in stenografijo. Ponudbe prosi čimprej na gornji naslov.

Mestna zastavljalnica. Jutri, v petek, se bodo dopoldne in popoldne prodajali na javni dražbi nedragocene predmeti, popoldne obleka in perilo, zastavljeni na zastavne listke serije 142.

Svetolvanske rodoljubke in rodoljubi so vabljeni na važen pogovor, glede podružnice CMD danes, v četrtek, točno ob 7½ zvečer v Narodni dom. V nedeljo popoldne se bo vršil občni zbor in nato malnha prireditev s prosto zabavo. A. G.

Nedeljska uprizoritev burke »Nervozne ženske« po tržaških slovenskih igralcih je dosegla, kakor nam poročajo, najboljši moralni uspeh. Le škoda, da ni obisk odgovarjal namenu tako, kakor se je bilo nadejati s strani občinstva. Del čistega dobička v znesku K 50 se je izročil g. Štefanu Bratužu, nabiratelju darov za šentvidsko šolo. Žal, da se ni mogla, z ozirom na velike stroške, ker že sama dvorana stane 80 K, določiti večja svota v blagi namen.

Šentjakobska podružnica CMD naznanja, da bo v nedeljo, 4. avgusta, ponovila šentjakobska »Čitalnica« v dvorani Del. kons. društva ob 6 pop. svojo nedeljsko prireditev v korist otroškemu vrtcu pri Sv. Jakobu. Razun že v nedeljo v splošno zadovoljnost proizvajanega programa z recitacijo, petjem, gledališkim nastopom in ciganskim plesom priredi podružnica tudi šaljivo srečkanje na krasne dobitke, obstoječe tudi iz zelo iskanih živilskih predmetov. Da pri tem šaljiva pošta ne odpade, je samo ob sebi razumljivo. Odbor podružnice prosi daril za srečkanje in pričakuje mnogoštevilne udeležbe.

—::—

Ujeti tatovi. Pred nekaj dnevi smo poročali, da so tatovi izpraznili Reichovo vilo v ulici Parneto št. 52. Policiji se je sedaj posrečilo, da je zalotila dva možakarja, ki sta bila soudeležena pri tem »izpraznjevanju«.

Zaradi »ljubezni«. Norci! Bog jim daj pameti! Matej L., stanujoč v ul. Pondares — mladenič je precej nervozen — se je zaljubil v neko Erminijo S. Sprla sta se menda nekaj, in ko sta šla po ul. Madonnina, je vzel iz žepa stekleničico s karbolno kislino in srknil nekoliko, seveda ne preveč, kajti to bi bilo preveč škodevalo. Dekle sicer ni opazilo, kaj je storil, a opazila je, da mu je »slabo«, in ga je spremila do doma, kjer so poklicali zdravnika rešilne postaje. Ker je bil »smrtni kandidat« izboljše rodbine, ni hotel da bi mu bili izprali želodec v bolnišnici, temveč je plačal rajši aparat iz svojega ter ga tako lahko porabi za prihodnjo »zastrupitev«. 25 nekam bi bilo pač najboljše zdravilo. — V Boroevićevi ulici št. 29/I se je ne[illegible] Gioconda Stugovich, stara 18 let, zastrupila s karbolno kislino.

Proti tatvini se je zavarovala neka I. Hrovatova, stanujoča v ul. Solitario, in sicer za 250 K, ki jih je tudi pošteno plačala možakarju, ki se je predstavil kot zastopnik zavarovalnice in obljubil, da dobi v dveh dneh polico. Ker pa police ni bilo, se je »zavarovanka« obrnila na zavarovalnico, kjer pa je izvedela, da jo je nekdo pošteno osleparil. Dober pouk zanjo in še marsikoga.

Angela Sies
Marijan Tijanić
vjenčani.
Trst, 29. Srpnja 1918.

MALI OGLASI
se računajo po 6 vin. beseda. — Debelo tiskane besede se računajo dvojno. — Najmanjša pristojbina znaša 60 vinarjev.

Proda se blagajna Wentheim in različno pohištvo pri dajalne jestvin. Brivnica Maddalena, Trg S. Giovanni. 2525

Išče se knjige za poštni tečaj. Ponudbe pod „Knjige" na Inseratni oddelek Edinosti. 2526

Hiša (2 sobi, kuhinja, klet, hlev, 60 kl zemljišča, voda) se proda takoj. Rojan-S. Ermacora 2, II. Pekič od 7 zvečer naprej. 2524

Proda se za K 50 novi ženski klobuk garniran s belo-črnim pajčolanom. Ul Piccardi 2, I, vr. 5. 2522

Prodajo se ženski čevlji št. 39 za K 80. Ulica Giorgio Galatti št. 20, pri vratarju. 2523

Krasna stanovanja z razgledom na morje, tri sobe, kuhinja, kopalna soba, sobica, cloaet, klet, balkoni, največji komfort, električna luč, dvigalo, se oddajo v najem takoj ali z avgustom, blizu južne železnice med dvema tramvajskima programa, najnižje cene. Poizvedovanja pri upraviteljstvu v ulici Tor S. Piero 12, II. Telefon 15—49. 2514 a

Stanovanje v polunadstropju, 7 oventuelno 10 sob, 2 kuhinji, kopalne sobe, sobice, 2 eloset, kleti, največji komfort, električna luč, se odda takoj ali z avgustom, pod ugodnimi cenami. Poizvedovanja pri upraviteljstvu v ulici Tor S. Piero 12, II. Telefon 15—49 2514 b

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu. Via delle Poste št. 10. 40

Išče se hrana in stanovanje za poštenega praktikanta za mesec september, oktober in november 1918. Cenjene ponudbe pod „Dolenjec" na Ins. odd. Ed nosti. B 28

Brivnica v Sežani. Vekoslav Klein, brivec naznanja, da je svojo brivnico iz Ljubljane preselil v Sežano v hišo g.a Gabršček. 3206

Pridni zidarji za stalno delo se iščejo za Tržič. Plača K 1.80 do K 2 za uro, hrana in stanovanje se lahko dobi tam. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 2517

„Liquore Godina" (proti nevralgiji, revmatizmu, skrnini in protini) se prodaja v vseh lekarnah. D 16

Vreče vsake vrste kupuje in plača po najvišjih cenah Fran Babič v Trstu ul. Molino grande št. 20. 2512

Išče se čevljarskega pomočnika. Cink, ulica Cecilia 12. 5220

Sumo na debelo. Raznovrstno blago za preprodajalce. — Jakob Levi, Trst, ulica S. Nicolo 19. 3147

Rabljene sode od piva, tudi nove, kupuje Hotel Balkan v Trstu. 2496

Fotografični aparat (1824) še popolnoma nov z šestimi duplami kasetami in izvrstna leča je na prodaj pri Vekoslavu Kleinu, brivcu v Sežani. Cena K 500 3207

ZAHVALA.

Globoko ginjeni po izrednih dokazih prijateljstva in sočutja izkazani ob priliki nenadomestljive izgube naše ljubljene hčerke in sestrice

Albine Slamič

smatramo si v dolžnost, izraziti svojo najiskrenejšo zahvalo vsem onim ki so na različne načine izkazali svoje sožalje.

Posebno se zahvaljujemo čast. duhovščini, ter vsem onim blagim osebam ki so spremeli blago pokojnico k zadnjemu počitku.

Črniče 31. julija 1918.

Žalujoči ostali.

Vsa Jugoslavija naj pije
Tolstourško slatino in novi Silva vrelec
Tam se dobi tudi vino, žganje in sadno vino.
Naročbe naj se pošljejo na sledeči naslov:
A. OSET, pošta Gustanj, želez. postaja Spodnji Dravograd (Koroško).

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmio
(Lastno poslopje)
Kapital in rezerva K 23,500.000.
FILIJALKE: Dunaj Tegetthoffstrasse 7, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
VLOGE NA KNJIŽICE 3½%
od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vloge tekočem in žiroračunu po dogovoru - Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tuzemska in inozemska tržišča.
KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne delnice, srečke, valute devize, promesse itd.
PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS.
PROMESE. — — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, rembours kredit.
Borzna naročila. — Inkaso.
MENJALNICA. — — — ESKOMPT MENICA.
Telefoni: 1463, 1793 in 2976
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne.
Brzojavi: JADRANSKA.

GAMBRINUS
Varietà
vsaki večer ob 9½,
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1·—

Pfaff Stroji za šivanje vezenje, pruet in ski vzorci.
Seidel & Naumann in „Singer" Ital. & C.
Bogata zaloga vseh potrebščin.
Mehanična delavnica za vsako v pravljanje.
— Tvrdka ustanovljena leta 1872.
FRANCESCO REDNI
Trst, ulica [illegible] št. 19

FRATELLI AVANZO
Trst, ulica S. Spiridione št. 1
(Nasproti Hotel Volpich).
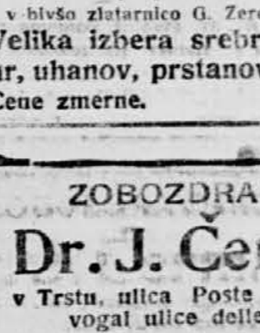
Bogata izbera [illegible] ur, uhanov, prstanov, verižic [illegible] Zeiss, Loenz, Voigtländer itd. Fotografične potrebščine najboljših vrst. Razvijanje plošč in kopiranje. — Cene nizke.

ZLATO srebro in druge kupuje po najvišji cenah dobro uraraa in zlatarna A. POVH v Trgu Stare mitnice (Piazza Riera vecchia) št.

Zlatarnica G. Pin
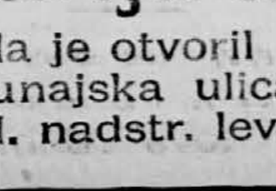
v Trstu se je preselila na Corso [illegible] v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Fig.
Velika izbera srebrnih in zl ur, uhanov, prstanov, verižic
Cene zmerne. Cene zm

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchie vogal ulice delle Poste
Izdiranje zobov brez bo lečin. — Plombiranje.
— UMETNI ZOBJE

Advokat
dr. Ivan Marija Čok
vljudno naznanja, da je otvoril svojo pisarno v Trstu, Dunajska ulica (via Vienna) št. 10, I. nadstr. levo.